

MOZGÓKÉPKULTÚRA ÉS MÉDIAISMERET
Gyakorlati (projekt) vizsgafeladatok
emelt szint
2026. május-júniusi vizsgaidőszak

A/1. WERKFILM-RÉSZLET KÉSZÍTÉSE

*„Csak mondjátok meg nekik.
-Megmondjuk.”*

Ennyi” – mondja a rendező, aki Spiró György A szomszéd című egyperces novellájának az adaptációját készíti a gangon – és félrehívja a két szereplőt, hogy instrukciókat adjon nekik. Ezt követően új felvétel indul.

Készítsen 90-120 másodperc hosszúságú werkfilm-részletet! A werkfilmben mutassa be, hogyan vezeti a rendező a színészeket a forgatás során: milyen értelmező instrukciókkal látja el az első felvételt követően a két szereplőt, akik a szomszédokat alakítják az ő Spiró-novella adaptációjában.

A werkfilmrészlet kezdődjék a fenti rövid párbeszéddel, majd a rendezőt alakító szereplő beszélje át a szomszédokat alakító színészeivel, hogy mit érezhetnek, mire gondolhatnak, illetve mire gondoljanak a párbeszéd elején és a végén, a lezárásban, hogyan változik a kapcsolatuk a párbeszéd során! Tervezze meg a rendező és a színészek közötti jelenetet, mutassa be a színészek reakcióit, felmerülő kérdéseit is, majd készítse el a werkfilm-részletet, amely a „felvétel indul!” vezényszóval végződjék!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- a) Ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- b) Külön is térjen ki a novellát alkotó párbeszéd lezárásának értelmezésére, amely a rendezői instrukciók alapja!
- c) Mutassa be a filmkészítés folyamatát a megvalósítás során felmerült érdemi problémákra koncentrálni (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- d) A munkanapló tartalmazza az elkészített anyaggal kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

A novella forrása:

https://reader.dia.hu/document/Spiro_Gyorgy-Egyeni_javaslat-37623

tartalomjegyzék: A szomszéd

A/2. TÁNCPRÓBA - FILMETŰD KÉSZÍTÉSE

A kép illusztráció, bármilyen táncos műfaj (modern tánc, társastánc, néptánc, break tánc, jazztánc stb.) próbájának feldolgozása elfogadható

Készítsen 75–120 másodperces filmetűdöt, amelyben egy tánckurzusra járó barátja, ismerőse táncpróbáját dolgozza fel!

Az etűd narratív alapja-kerete legyen a próbaszituáció történessorozata – az etűd fókuszában azonban a mozgás, a táncolás terének és az idejének vizuális megfogalmazása, megjelenítése álljon!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- Ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- Térjen ki a filmetűd lényegét meghatározó, a mozgás tér-és idő viszonyának megfogalmazását meghatározó vizuális és montázsdöntésekre!
- Mutassa be a filmkészítés folyamatát a megvalósítás során felmerült érdemi problémákra koncentrálni (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- A munkanapló tartalmazza az elkészített anyaggal kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

A/3. LAPOZHATÓ KÖNYV KÉSZÍTÉSE

Az első „iskolabusz”

Egy kis olasz faluban, Villetta Barrea-ban született 1848-ban egy férfi, aki csendben megváltoztatta közössége életét: Giovanni Colantoni. Egyszerű ember volt, rendkívüli gondolattal: az oktatásnak minden gyermek számára elérhetőnek kell lennie, még azoknak is, akik messze laktak az iskolától. Colantoni olyan szállítási rendszert talált ki, amely az apróságokat eljuttatta az iskolába.

Készítsen 16-18 oldalas lapozható könyvet cím- és záró oldallal *In Memoriam Giovanni Colantoni* címmel egy arra alkalmas ingyenes alkalmazásban!¹ Lapozható könyvében mutassa be, honnan és hogyan járnak ma a gyerekek – kicsik és nagyok – iskolába! Munkája oldalanként legalább két saját maga által készített, címmel ellátott fényképet és úgyszintén oldalanként 2-300 karakter szöveget tartalmazzon oly módon, hogy a képek és a szöveg méltó emléket állítson Giovanni Colatoni kezdeményezésének! Ügyeljen a személyes hangvételre, arra, hogy a képek és a szövegek ne a közlekedési eszközökről, hanem a gyerekekről, élethelyzetekről, az iskolába vezető út megéléséről tanúskodjanak!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- Ismerteti munkája alapkonceptióját!
- Térjen ki lapozható könyv elkészítésének szempontjaira, feltétlenül tisztázza, milyen elbeszélői eszközökkel, milyen módon kívánta megvalósítani, hogy a könyv (a címen kívül) is Giovanni Colantoni emlékének szövjön!
- Mutassa be a lapozható könyv elkészítésének folyamatát a megvalósítás során felmerült problémákra koncentrálván (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- A munkanapló tartalmazza az elkészített anyaggal kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

B/1. RÖVIDFILM- FILMELEMZÉS ÉS KRITIKA KÉSZÍTÉSE

Készítsen elemző esszét a *Fekete özvegy* című rövidfilmről, amely egy nyári egyhetes filmkészítő workshopon készült. Dolgozatában alaposan vizsgálja meg a filmelbeszélés, a párbeszédszervezés és a karakterjellemezés filmes eszközeit! Állapítsa meg, mi mozgatja a cselekményt, mi a szerepe a fordulat- és epizódjeleneteknek, a dialógusoknak, illetve fogalmazza meg, értelmezze, mi a kisfilm története! Az elemző esszé mellékleteként készítsen egy rövid filmkritikát is! A kritikában úgy értékelje a filmet, mintha egy diákfilmszemlén látta volna. Ehhez használja fel az elemzésben szerzett tapasztalatait!

(Az esszé és a kritika terjedelme együttesen ne haladja meg a feladatra a vizsgaleírásban előírt hosszúságot!)

A rövidfilm forrása:

https://mamome.hu/?page_id=452

¹ Pl. Issuu (<https://issuu.com>); Heyzine (<https://heyzine.com/>); Canva <https://canva.com> (flipbook, magazine template-k), flipsnack <https://www.flipsnack.com/>, bookcreator (<https://bookcreator.com>)

B/2. A GYERMEKEK HANGJA – AZ ONLINE MÉDIAKÖRNYEZET PROBLÉMÁI

Készítsen a vizsgaleírásban előírt hosszúságú esszét *A gyermekek hangja* címmel!

Dolgozatában fejtse ki, hogy mit kellene elsősorban szem előtt tartania és tennie a média működéséért felelős intézményeknek a gyermekek és fiatalok számára jobb médiakörnyezet megteremtéséért!

Esszéjét négy olyan jelentős probléma köré építse, amely a mai online médiakörnyezetet problematikusá, veszélyessé vagy akár működésképtelenné teszi, teheti!

Kiindulásképpen írasson 14-16 éves fiatalokkal 8-10 soros leveleket, amelyekben a fiatalok a média működésére nagy hatást gyakorló multicégek, jogalkotók illetve meghatározó tartalomszolgáltatók vezetőit szólítják meg:

Én, mint az alfa generáció tagja szeretnék egy jobb online környezetben, internetes világban élni! Velem például az történt, hogy ... (vagy) Az a legnagyobb problémám, hogy ... Ezért azt kérem/ azt várom el Önöktől, hogy ...

Az egyes levelek címzettjei az eszközök gyártói (pl. Iphone, Samsung), a tartalomgyártók (pl. Netflix, RTL), a közösségi médiaplatformok (pl. TikTok, YouTube), illetve a jogalkotók (pl. a Parlament szakbizottsága) legyenek! Esszéjében legalább 12-16 levél gondolatait használja fel, a levélírókat pedig kérje meg arra, hogy valós történetekről, saját tényleges problémáikról írjanak!

B/3. A SZTEREOTÍP BEFOGADÓI SZEMLÉLET MEGKÉRŐDJELEZÉSE A SZOCIOFOTOGRÁFIÁBAN

Készítsen a vizsgaleírásban előírt hosszúságú komplex elemző esszét a sztereotip befogadói szemléletről, attitűdről és annak megkérdőjelezéséről, kritikájáról a szocio-/sajtófotográfiában Kerekes M. István fotográfus néhány kiemelkedő alkotása alapján!

Munkáját építse öt konkrét fotográfia elemzésére, melyek között szerepeljen a művész Vakáció, Alexandru és Péter, valamint Egyedül című munkája és további két, a vizsgázó által szabadon választott alkotás!

Források:

Vakáció: <https://sajto-foto.hu/browse/entry/vakacio-ijoc>

Alexandru és Péter: <https://sajto-foto.hu/browse/entry/alexandru-es-peter-u0ah>

Egyedül: <https://archivum.naturart.hu/image/3191>

C/1. KORTÁRS MŰVÉSZI ALKOTÁS ÁLTAL INSPIRÁLT VIDEÓETŰD KÉSZÍTÉSE

Nézze meg, milyen technikával készült Patricio Tejedo mexikói művész *A félelem topográfiája* című műve! Készítsen azonos címmel 120-150 másodperc hosszúságú élőszereplős videóetűdöt, amelyet Tejedo munkája inspirál! Szereplője lehet ember (de bármilyen élőlényt is választhat), ha világos elképzelése van arról, milyen gondolatot szeretne megfogalmazni szereplője mozgásának követésével!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- Térjen ki az inspiráció elkészítésének szempontjaira, indokolja szereplő-és helyszínválasztását, valamint fogalmazza meg a kamerahasználat- és az etűd montázsgondolkodásának szempontjait!
- Mutassa be az etűd elkészítésének folyamatát a megvalósítás során felmerült problémákra koncentrálnival (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- A munkanapló tartalmazza az elkészült filmmel kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

A félelem topográfiája című mű forrása:

<https://www.facebook.com/duendeartshelp/videos/647068031281591/>

C/2. A BÁBEL CÍMŰ VIDEOÉTŰD ELEMZÉSE

Készítsen a vizsgaleírásban előírt hosszúságú elemző esszét Szauder Dávid médiaművész *Bábel* című, MI használatával készült videóétűdjéről! Részletesen foglalkozzon az alkotás intertextuális vonatkozásaival, és dolgozatában reflektáljon a mű alábbi, a szerzőtől származó leírására / értelmezésére is!

A kettősségből épült világban – fekete és fehér, igazság és illúzió – előre haladunk anélkül, hogy tudnánk, hová tartunk. Ez nem csak vallás, és nem csak rituálé. Ez a hatalom megnyilvánulása egy olyan társadalomban, amely már nem hisz az egyetlen igazságban. A püspök hallgatása hangosabb, mint a prófécia, árnyéka a lábai alatt lévő káoszba szövődik. Minden négyzet alatta egy döntés, egy tanítás, egy rendelet – de egyik sem vezet megoldáshoz.

A politika és a vallás itt nem a tisztázás, hanem a zavarodottság jegyében keveredik. Bábel építőihez hasonlóan egyre magasabbra építjük, de nem egy vízió vezérel, hanem a tehetetlenség. Cselekszünk. Törvényeket hozunk és hirdetjük. Mégse tudjuk, hová vezet mindez?

A videó ellenáll a narratívának, csupán tükröz. Egy túl bonyolult történet befagyott képzete, librettó nélküli opera, megváltástól megfosztott rituálé.

A videóétűd forrása:

<https://www.instagram.com/reel/DMagZlWIIaO/>

C/3. HANGJÁTÉK KÉSZÍTÉSE

Készítsen 4-5 perc hosszúságú hangjátékot Háy János *Az apa nevű applikáció* című tárcanovellája alapján! A hangjáték alaphelyzete egy konyhai szituáció legyen, ahol a vasárnapi ebéd készítése közben az egyik szülő megpróbálja rávenni a másikat, hogy töltsen le és használja ezt az „apa applikációt”! Úgy írja meg a párbeszédet, mintha az applikáció ténylegesen létezne és működne! Hangjátékához az eredeti novellából maximum tíz mondatot használhat fel – a többi saját szöveg legyen, de illeszkedjen Háy János stílusához és a novella hangulatához!

Készítsen (a vizsgaleírásban előírt terjedelemben) munkanaplót, amelyben

- ismerteti munkája alapkoncepcióját!
- Térjen ki a hangjáték forgatókönyve elkészítésének szempontjaira, tisztázza a Háy-szöveghez való viszonyát!
- Mutassa be a hangjáték elkészítésének folyamatát a megvalósítás során felmerült problémákra koncentrálnak (a technikai és szervezési nehézségekre csak akkor térjen ki röviden, ha feltétlenül szükséges)!
- A munkanapló tartalmazza az elkészített hangjátékkal kapcsolatos önértékelését, figyelembe véve a feladatban megadott szempontoknak való megfelelést is!

A tárcanovella forrása:

<https://telex.hu/telexarcak/2023/03/25/hay-janos-az-apa-nevu-applikacio-tarcanovella-irodalom>